

UCHWAŁA Nr XXXI/220/2021

RADY POWIATU w RYPINIE

z dnia 26 maja 2021r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Rypińskim na lata 2021-2026”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920), art. 19 pkt. 16 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz.1876, poz. 2369), art. 6 ust. 1 i ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2020 r. poz.218, poz.956),
uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Rypińskim na lata 2021-2026” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Powiatowego Centrum Rodziny w Rypinie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy informacyjnej Starostwa Powiatowego w Rypinie oraz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa.

UZASADNIENIE

W związku z utratą ważności „Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Rypińskim na lata 2015-2020”, zaistniała konieczność przygotowania nowego „Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Rypińskim na lata 2021-2026”

**„POWIATOWY PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE W POWIECIE
RYPIŃSKIM NA LATA 2021-2026”**

WSTĘP

Rodzina to najważniejsza podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo.

We współczesnym świecie zjawiskiem widocznym i niepokojącym jest przemoc, która narusza prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „Ilekroć w ustawie jest mowa o przemocy w rodzinie – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Podstawę do opracowania i realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi w szczególności zapis art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności: (...) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie”.

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych określają następujące akty prawne:

-Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

-Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;

-Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne

-Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

-Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r w sprawie procedury „Niebieskiej karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;

-Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021r przyjęty uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 01 lutego 2021r.;

-Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021 – 2026 przyjęty Uchwałą nr 1/39/21 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 13 stycznia 2021r.

-Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Rypińskim na lata 2018-2022r.

I. DIAGNOZA PROBLEMU

Przedstawione poniżej dane zostały opracowane na podstawie informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Rypinie, Sądu Rejonowego w Rypinie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skrwilnie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzuzem, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąpielsku, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rypinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rypinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skrwilnie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzuzem, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku.

1. Źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Rypinie

Ważnym źródłem informacji na temat zjawiska przemocy na terenie powiatu rypińskiego są dane przedstawione przez Komendę Powiatową Policji w Rypinie.

Wyszczególnienie	Lata		
	2018	2019	2020
Liczba interwencji domowych dot. przemocy ”Niebieskiej Karty”	68	94	84
Liczba ofiar przemocy w rodzinie	75	107	97
w tym kobiety	67	83	81
w tym mężczyźni	5	11	2

w tym małoletni	3	13	14
Liczba sprawców przemocy domowej	68	96	84
w tym kobiety	3	7	6
w tym mężczyźni	65	89	78

2. Źródło danych: Prokuratura rejonowa w Rypinie

Lata	Postępowania wszczęte z art. 207 kk	Postępowania stwierdzone z art.207 kk (akty oskarżenia, war. Umorzenia + wnioski w 335 kpk)
2018	60	6
2019	54	15
2020	50	16

Z przekazanych informacji wynika, że zmniejszyła się liczba interwencji dotyczących przemocy, „Niebieskiej Karty”. Zmniejszyła się także liczba ofiar przemocy w rodzinie. Ofiarami przemocy w rodzinie jednak są w zdecydowanej większości kobiety. Znacznemu wzrostowi uległa liczba wszczętych postępowań z art.207 kk.

3. Źródło danych: Sąd Rejonowy w Rypinie z siedzibą w Rypinie - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

Z danych uzyskanych z Sądu Rejonowego w Rypinie z siedzibą w Rypinie wynika, że w latach 2018 - 2020r. w tutejszym Sądzie prowadzono dozory kuratorskie wobec 83 osób skazanych za czyn z art. 207 § 1 kk.

Ponadto sprawcy przemocy byli skazani na karę ograniczenia wolności w 2018r. jedna osoba, w 2020r. – 2 osoby. Wobec 1 osoby w 2019r. i 1 osoby w 2020 roku orzeczono kontrolę obowiązków, bez orzeczenia dozoru kuratora.

3. Źródło danych: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rypinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rypinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skrwilnie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzuzem, Gminna Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku.

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba zgłoszeń nadużywania alkoholu	93	114	82
Liczba osób wobec których komisja skierowała wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	25	21	25

Z danych wynika, że w powiecie rypińskim nieznacznie zmniejszyła się liczba zgłoszeń nadużywania alkoholu i tym samym liczba osób, wobec których komisja skierowała wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

4. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skrwilnie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzuzem, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąpielsku.

	2018	2019	2020
<i>Liczba „Niebieskich Kart” jakie wpłynęły do Ośrodków Pomocy Społecznej w związku ze zjawiskiem przemocy w rodzinie</i>	71	90	91
<i>Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w związku z występowaniem przemocy</i>	98	124	121

Z danych wynika, że w latach 2018-2020r. liczba „Niebieskich Kart” utrzyma się na takim samym poziomie co w latach poprzednich. Jednak liczba rodzin którym udzielono pomocy w związku z występowaniem przemocy wzrosła. Pomoc udzielona była w różnego rodzaju formach:

- Poradnictwo psychologiczne
- Poradnictwo prawne
- Poradnictwo socjalne
- Pomoc finansowa

Analizując dane można wywnioskować, że zjawisko przemocy w rodzinie jest w powiecie rypińskim dużym problemem. Przemoc jest zjawiskiem trudnym do oszacowania. Ofiary przemocy często ukrywają fakt przemocy rzadko decydują się na specjalistyczną pomoc

lub nie mają wiedzy, gdzie ją uzyskać. Powyższych danych nie należy zatem uważać za materiał pełny i odzwierciedlający stan rzeczywisty.

Na podstawie pozyskanych danych można jednak stwierdzić, że istnieje zasadność opracowania i realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie powiatu rypińskiego.

II. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

Głównych założeń programu jest:

- zatrzymanie przemocy w rodzinie,
- pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację.

Cele szczegółowe:

- powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy;
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie;
- uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- zdobywanie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstrzymywania przemocy w rodzinie;
- zdobywanie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

III. OPIS REALIZACJI PROGRAMU

1. WARUNKI UCZESTNICTWA

Adresatami niniejszego programu są osoby stosujące przemoc domową, dlatego też zasadniczym warunkiem przyjęcia do programu jest uznanie przez nich faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

Osobę stosującą przemoc w rodzinie, u której zostało rozpoznane uzależnienie od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych kieruje się w pierwszej kolejności na terapię uzależnienia.

2. BENEFICJENCI PROGRAMU

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne kierowane będą w szczególności do:

- Osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonywanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych;
- Osób stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu, lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii;
- Osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Beneficjentami programu będą mieszkańcy powiatu rypińskiego.

3. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne w ramach programu nie mogą być prowadzone w miejscach, w których udziela się pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.

4. REALIZATORZY

Realizatorem programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie – na terenie powiatu rypińskiego – jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie.

Zgodnie z § 9 Rozporządzenia MPiPS z dnia 22 lutego 2011 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą być prowadzone przez osoby, które:

- ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji;
- posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;
- mają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Poza wymaganiami wymienionymi w § 9 ww. Rozporządzenia – osoby powinny mieć ukończone szkolenie uprawniające do prowadzenia programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

IV. TERMIN REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie powiatu rypińskiego zaplanowana jest na lata 2021-2026.

V. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie – należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Źródłem finansowania programu są zatem środki budżetu państwa.

VI. MONITORING I EWALUACJA

Zgodnie z § 8. 9 Rozporządzenia MPiPS z dnia 22 lutego 2011 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne oddziaływania korekcyjno-edukacyjne:

„Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie objęte są działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi prowadzonymi przez powiat lub podmioty, którym powiat zlecił realizację prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, a wyniki tych działań są wykorzystywane w pracach nad doskonaleniem i upowszechnianiem dalszych metod oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych”.

Celem monitoringu i ewaluacji jest sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie pozwoliły osiągnąć cel tzn. zatrzymanie przemocy w rodzinie oraz pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację.

Prowadząc działania monitorujące określone zostaną:

- uczestnictwo w programie – ile osób rozpoczęło grupę, ile ją ukończyło,
- zmiany zachowań – czy w trakcie kolejnych spotkań uczestnik zmienił swoje zachowania na bardziej konstruktywne, czy korzystał z proponowanych w trakcie grupy rozwiązań,
- ocena jakości prowadzonych zajęć przez beneficjenta – określenie osobistej korzyści z uczestnictwa w programie.

Ewaluacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie może być prowadzona do 3 lat po zakończeniu programu. Ewaluacja zostanie przeprowadzona w oparciu o informacje uzyskane z jednostek działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.